

Slovenska mladina in obnova naroda.

Globoko v ljudski slovenski duši tiči vera, da bo prišla zlata doba za Slovence. Vstal bo kralj Matjaž, ko bo slovenski narod v največji stiski, zbral mogočno svojo armado in premagal vse narodne sovražnike.

Zdi se, da je danes tista doba, da bi potrebovali kralja Matjaža, ne sicer njegove vojske, pač pa fistega preprostega naivnega duha naših prednikov, ki je ustvaril povest o kralju Matjažu.

Danes slovenski narod ni več sposoben, da bi se ogreval ob mičnih pravljicah, povestih, da bi se veselil starih šeg in navad. Na celi črti je zmagal pri nas moderni duh uživanja, sebičnosti, ki le hladno preračunava dobiček in korist. Dan na dan zgubivamo vedno bolj zmisel za idealnost, požrtvovalnost, za vse to, kar nič ne „nese“. Kar pa je še najbolj žalostno, je to, da je ta duh prodril že tudi med kmetško ljudstvo. Že v tem jedru našega ljudstva propada stara kremenita katoliška morala, naš kmet, posebno še njegova mladina je že tudi začela posnemati razbrzdane mestne šege in navade. Moderne blazirance najdeš že tudi med kmetškimi fanti, ki jim je edini vzor trebuh in uživanje.

Skrajni čas je, da zaustavimo ta razvoj našega naroda navzdol, da si ob pravem času zberemo tiste moči in jih poživimo, ki bodo zopet spravile naš narod v pravi tir. Nazaj moramo v tiste čase, ko je še naš narod živel na drug način, spoštoval vero, se navduševal za vse to, kar je podedoval od svojih prednikov,

plemenite šege in navade, se žrtvoval rad za dom, družino in narodno skupnost.

Če pa povdarjamo, da mora naš narod nazaj v pretekle čase, nočemo s tem trditi, da je treba zavreči vse moderne pridobitve. Nespametno bi bilo, ako bi zavrgel naš kmet moderne stroje, mlatilnice, pluge, ne izrabljaj elektrike in drugih ugodnosti, ki jih imamo od moderne kulture. Ni mogoče, da bi danes naš kmet obdeloval polje še na isti način, kakor so ga obdelovali pred 200 leti, ni tudi mogoče, da bi se slovensko meščanstvo in delavstvo ne posluževalo pridobitev moderne industrije. Tovarne so tudi nam Slovincem potrebne za gospodarski napredek.

Neobhodno pa je potrebno za naš narodni obstoj, da ne zavržemo tistih notranjih, duševnih temeljev, ki ohranjajo narodno dušo zdravo in nepokvarjeno, veselo, iskreno, navdušeno. Globoka vera v nadnaravno, nad-snovno, nadzemeljsko življenje je slovenskemu kmetu nekdanj ožarjala vse njegovo zemeljsko kulturno udejstvovanje, ga napravila tako sprejemljivega za lepoto in poezijo družinskega življenja, ga delala požrtvovalnega za vaško občestvo, za narodni skupni blagor. Te duševne temelje vere moramo ohraniti slovenskemu narodu tudi v današnjih modernih razmerah.

Narod ne živi kot skupina posameznikov, temveč kot skupina družin. Zato ni mogoč vrl zdrav slovenski narod brez vrljih zdravih slovenskih družin.

Moderni sebični in uživanja željni človek vidi le samega sebe, skrbi le zase, ne pozna pa socialnih dolžnosti. V današnji dobi propadajo zato družine, ljubezen med starši in otroci, brati in sestrami, ker si vsak prizadeva le sebi koristiti, skupni družinski blagor pa prezira. Ne bo se poprej slovenski narod pomladil, dokler ne bomo tega individualističnega (le sebe iskajočega) duha v vsakem Slovencu, posebno v naših fantih in dekletih ubili, ker nam razkrajajo tiste žive stanice, ki tvorijo jedro naroda, slovenske družine. Naše narodne obnove ni brez družinske obnove.

Družine tvorijo višje življenjske skupnosti: vasi, trga, mesta, občine. Kako lepo je bilo nekdanje naše življenje po slovenskih vaseh. Kako so prebivalci skupaj držali, kako je sosed sosedu stal ob strani v veseljih in žalostnih prilikah, o tem nam pričajo lepe skupne vaške prireditve, prazniki in slovesnosti, skupne kapelice, znamenja, kjer so se shajali. Danes vse to propada. Vsak je zase, sosed sosedu tujec, moderni sebični duh je razkrpil tudi to občestvo. Z njim pa se zaeno razkrajajo življenjske celotnega naroda.

Kljub vsemu nacionalizmu (povdarjanju narodnosti) danes Slovenci

nismo prav narodni. Narodni biti se pravi sočustvovati z narodovo srečo in nesrečo, se veseliti na njegovi slavni zgodovini, njegovih velikih močeh, njegovem napredku. Kako pa naj ljubi vse to moderni človek, ki pozna le sebe, svojo srečo? Vse današnje javno ponašanje z narodnostjo je le znamenje notranje praznote na pravi iskreni ljubezni do naroda. Prava ljubezen do naroda se izživlja v požrtvovalnih dejanjih za bližnjega, najprvo za družino, domačo vas, župnijo, domače mesto, ne pa v splošnih frazah, ki se v njih skriva navadno le preračunano osebno koristolovstvo. Za narod ne moremo delati, ako ne delamo najprej kot dobri člani za družino, domačo župnijo in občino.

Slovenska mladina, ki iz srca čuti, mora polagati glavno važnost na to dejansko udeleževanje praktične ljubezni v teh življenjskih občestvih družine, vasi, mesta, župnije, ki šele tvorijo narodno občestvo. Zato mora biti tudi glavni cilj vsega našega društvenega dela, navajati mladino, posebno fante k temu delu in jim zbuditi zmisel zanj. Ko se bomo vsi te svoje dolžnosti zavedli, takrat se še le bo začela prava obnova naroda.

Vsak človek ima dosti ovir; zakaj duhovna rast mora trpeti nasprotstva in ovire ter se preboriti skozi težave, če noče popolnoma zastati.

V preteklem letu.

Na občnem zboru O. P. je predsednik dr. Basaj podal izčrpno poročilo, iz katerega tu povzemamo nekatere odstavke.

Prosvetno delo.

Pri prosvetnem delu smo v prvem redu imeli namen poskrbeti za fantovske večere dobro tvarino za predavanja. Vsled tega se je nadaljevalo z Osnutki. Brat dr. Capuder je obdelal v osnutkih zgodovino Slovencev, kar je vsebinsko in časovno zelo umestno. V času, ko hočejo gotovi ljudje pod geslom neke domišljane nacije vreči čez krov slovensko narodnost, slovensko zgodovino in slovensko kulturo in iti le za gotovimi egoističnimi in političnimi cilji, je gotovo važno, da se v naši organizaciji fantje poučijo, da imamo Slovenci, kakor smo tudi mal narod, svojo tisočletno zgodovino in da smo si v boju

in pa z vztrajnim delom ustvarili nekaj, kar lahko s ponosom imenujemo slovensko kulturo.

Za poglobitev organizacije smo izdali v preteklem letu temeljno knjigo o naši ideologiji, to je „Orlovstvo“. Kdor jo je prečital, ta je moral občutiti, kako je zajeta iz najglobokejšega poznavanja življenja slovenskega fanta in iz najglobočje občutenih potreb, katerim naj služi orlovska organizacija. In kdor je knjigo enkrat bral in ljubi slovenske fante in njihovo organizacijo, jo bo bral še večkrat, tako je polna na bogatih izkušnjah in nasvetih za mladinsko organizacijo. Organizaciji je „Orlovstvo“ postalo več kot Zlata knjiga in ne bi smela v odseku minuti zima, v kateri se ne bi vsaj nekaj poglavij iz te knjige razpravljalo na fantovskih večerih.

Naše orlovske glasilo „Mladost“ je

z rednim izhajanjem, zelo raznoliko, fantovski starosti primerno in njegovim potrebam odgovarjajočo vsebino gotovo najboljši fantovski list. Na tej višini, kakor jo je dosegel, gotovo ni prevelika zahteva, da ga čita vsak član naše organizacije. Kar se tiče objavljanih povesti dr. Preglja „Slovenska legenda“, pa smo po pravici lahko ponosni, da je ta divna pesnitev o ljubezni do slovenske kulture, do slovenske zemlje in slovenskega jezika prvič objavljena v orl. glasilu.

Naraščajsko glasilo Orlič je pod vzornim uredništvom našega mladino ljuba br. p. Bernarda zopet napredoval. Le škoda, da se za ta list ni razvila zadostna propaganda med našo šolsko mladino.

Važen korak v prosvetnem delu med naraščajem gotovo pomeni tudi izdaja „Naraščajskih govorčkov“, ki nudijo voditeljem naraščaja dovolj snovi in zlasti podajajo najprikladnejšo obliko za način prosvetnega dela pri naraščajskih urah.

Za treznost.

Mladinska vzgojna organizacija, kakor je orlovstvo, mora brez dvoma veliko važnost polagati na vzgojo treznosti med mladino. Mi vemo, da je globoko vkoreninjena pijanost ena največjih naših ljudskih pregreh in da je to največja ovira pri vsem prosvetnem delu med ljudstvom. Zato se je za treznost delovalo ne le z omejitvijo prireditvev in zlasti z odpravo izrastkov pri prireditvah, z izvajanjem določbe, da se morajo orlovske prireditve najkasneje ob 9ih zaključiti, z izvajanjem poslovniške določbe § 125. Največ za treznost je orlov. organizacija napravila s tem, da je iztrgala fante iz gostilniške družčine, iz te največje priložnosti za pijanstvo in jim ustvarila boljše izobraževalno fantovsko družčino v fantovskih večerih. Lahko trdimo, da smo v naših odsekih fante učili svoj denar boljše nalagati kot v alkohol in nikotin, da smo jih učili umsko in srčno kulturo celo tako visoko ceniti, da se za te svrhe potrebni denar ne smatra kot odvišni, temveč kot nujni, redni izdatki. Z nadaljevanjem dela na fantovskih večerih in v telovadnicah se nadjamo, da bomo pri znatnem delu mladine dosegli cilj, ki ga nam je postavil br. Zabret v Orlovstvu: „Kadar bo znala večina naše mladine svoj prosti čas ceniti ter ga z veseljem in pridom uporabljati za lastno izobrazbo, bo gostilna izgubila velik del svoje privlačnosti“.

Za treznost smo dosegli uspehe tudi indirektno, namreč z vzgojo k varčevanju.

Varčevanje.

Dokler se naši mladini denar ne bo smilil in ga bo vsled tega lahkomišljeno izmetavala za alkohol, ne bo dostopna za resno kulturno in gospodarsko vzgojno delo. Radi tega je bila važna plat prosvetnega odseka delo za širjenje varčnosti. Ne le da pride organizacija do svojih sredstev, da bodo tudi nepremožni naši člani male zneske, ki jim pridejo slučajno v pest, rajši dali za članarino nego za pijačo, ne le da je za naše nepremožne člane edina možnost priti do krojev in telovadnih oblek ter dobiti potrebna sredstva za velike prireditve z varčevanjem, ne le da je vzgoja k varčnosti važna za fanta za vse njegovo poznejše življenje, ko bo mogel biti dober gospodar in dober družinski oče le, ako je varčen. Orlovska organizacija je imela pri širjenju varčnosti pred očmi zlasti narodni pomen varčevanja. Le narod, ki varčuje, in si ustvari z varčevanjem kapitale, more braniti svojo gospodarsko in s tem tudi svojo politično in kulturno neodvisnost.

Za pobudo k varčevanju smo predvsem skušali doseči pri vseh odsekih ustanovitev „Čebelice“, kar je bilo stalno na dnevnem redu okrožnih svetov. Za pobudo delavnosti orlovskih Čebelic smo razpisali nagrade, ki se bodo danes prvič razdelile. Že celo drugi razpis nagrad se je izvršil in upamo, da bo pri tem drugem tekmovanju v varčnosti udeležba obilnejša. Poleg tega so tej vzgoji služila važna poglavja v knjigi Orlovstvo ter sta za razširjanje varčnosti pisala Mladost in Orlič. Glede Čebelice lahko danes rečemo, da gre sicer počasi naprej, ampak stalno in so se vloge od lani do letos dvigale že nad Din 66.536.

Naraščaj.

Za vodstvo naraščaja je končno preskrbljeno z obema knjigama naraščajske telovadbe br. Jegliča in govorčki za naraščaj br. p. Bernarda.

Ostalo pa je še odprto vprašanje, kako izvesti organizacijo višjega naraščaja. Pa tudi glede tega nujnega vprašanja je za rešitev poglavitno delo že izvršila Jugoslovanska orlovska zveza, ki je s študiranjem mladinskih organizacij drugod že ugotovila temeljna načela za organizacijo našega višjega naraščaja.

Gradbe.

Gradbeni pododbor je pod praktičnim vodstvom br. Molka dosegel lepe uspehe in si priboril v kratkem času tak

sloves, da so se društva in odseki številno obračali nanj za pomoč. Dajal je nasvete glede zidave domov in dvoran, glede adaptacij in prezidav stavb za kulturne svrhe, popravljaj načrte z ozirom na praktične potrebe, ki jih imajo telovadne organizacije, dramatični odseki itd.

Ekspoziture.

Izpopolnjevanje naše organizacije se je tudi v preteklem letu nadaljevalo. Ustanovila se je prva ekspozitura Orlovske podzveze v Mariboru, ki se je pod vodstvom prvovrstnih orlovskih delavcev izbornobnesla. Iz njenega dela se je že jasno očrtal delokrog ekspozitur kot trajne stopnje v organizaciji. Ekspozitura je postala in bomo morala tudi v bodoče ostati podaljšana roka predsedstva O. P., da goji neposredni stik z okrožji in da razbremeni preobloženo predsedstvo O. P. V zadnjem času se je ustanovila tudi ekspozitura v Celju.

Kot glavne naloge ekspozitur so se ugotovile:

1. revizije okrožij,
2. okrožni sveti, na katere prihaja sedaj zastopnik ekspoziture,
3. izvedba tečajev za podrejena okrožja in to tehničnih kakor organizatoričnih,
4. evidence v raznih panogah dela in
5. preskrba govornikov za prireditve v svojem področju.

Okrožja in srenje.

Okrožja so postala resna, svoje odgovornosti se zavedajoča in uvaževanja vredna stopnja v organizaciji tako, da marsikje po pravici zaslužijo ime male podzveze. Izkazala so se pri letošnjih organizatoričnih in tehničnih tekmah, katerih pripravo so vodila. Izkazala so se zlasti nekatera z lepimi okrožnimi prireditvami, na katerih so dosegla skoro stoprocentno udeležbo vseh svojih telovadcev. To je dokaz, da so si ustvarila dobro okrožno disciplino. Gotovo bo njih delo tudi na organizatoričnem polju uspešnejše, ko bo za okrožne odbore na razpolago več dobrih delavcev in ko bodo povsod ekspoziture dajale okrožnim odborom pobudo in smeri za živahno organizatorično in prosvetno delo. Redne revizije podrejenih srenj in tudi odsekov pa so najsigurnejše sredstvo, da bo delo okrožnega odbora imelo uspeh in da bo avtoriteta njegova zrasla.

Dohodki okrožij iz 25% podzvezne članarine so se po večini pokazali kot prepričljivi, ker ima delavno okrožje več izdatkov. Pripominjati pa moramo, da je v rokah okrožjih samih ustvariti si višje dohodke na ta način, da ustanavljajo nove odseke

in da v obstoječih odsekih delujejo na povišanje članov. S tem se bo delež 25% podzvezne članarine znatno povečal.

Srenje še ne nudijo tega, kar se od njih pričakuje. Delokrog jim je točno očit. Manjka pa izvežbanih odbornikov, ker se mora srenja boriti za dobre odbornike z odsekom. Pri tem pa se navadno napravi napaka. Vsled kratkovidnosti smatrajo odsek za važnejši in mu dajo najboljše moči, srenji pa to, kar ostane. Pri srenjah posebno čutimo, kako nam manjka izvežbanih odbornikov in kako nujno so potrebni tečaji. Odseki povečini niso več prepuščeni samim sebi in dobremu ali slabemu odboru. Nad njimi morata čuvati srenja in okrožje, ki z rednimi srenjskimi in okrožnimi sveti, z revizijami, s tečaji in na druge načine vzdržujeta odseke na višini, vsodbujata ter dajeta nove naloge. Da bodo odseki še bolje delali, potrebujejo boljših odborov.

Prireditve.

Večjih prireditev v preteklem letu ni bilo razen mladinskih dnevov v Mariboru, ki pa so tudi brez orlovske firme vendar bili sijajna manifestacija štajerskega orlovstva in pri katerih se je pri zborovanjih, pri sprevedilih in povsod orlovstvo s svojo disciplino in lepim nastopom uveljavilo kot vzorna mladinska organizacija.

Proti prireditveni boleznii vodi naša organizacija boj že tretjo leto. Vendar ne moremo reči, da je stvar že povsod zmagala, da so že povsod prišli do uvidenosti. Še vedno se ni splošno uveljavilo prepričanje, da ima prireditve za edinico le toliko koristi in pomena, kolikor je organizacija s pripravami prireditve razvila in ojačila lastne sile in sposobnosti, povečala število svojega članstva oziroma telovadcev. Še vedno se nekateri odseki, pa tudi nekatera okrožja ne zavedajo, da lahko opešajo vsled nerazvitja lastnih sil, ako se bodo vedno zanašala samo na tujo pomoč, se dičila s pavovim perjem. Še vedno ni dosti splošna postala izkušnja, da nam „vandranje“ po prireditvah jemlje ugled, da nam nakopava nenaklonjenost ali celo popolno odtujenost staršev in da nam ruši to „vandranje“ disciplino. Vendar moramo z veseljem ugotoviti, da je letošnje leto veliko število odsekov izvedlo akademije in zunanje telovadne nastope popolnoma z lastnimi silami. Bilo je 66 odsekovnih akademij in 35 odsekovnih zunanjih nastopov. Število je dosti veliko. Na splošno pa moramo glede odsekovnih prireditev pripomniti, da se je pogrešal enoten skrbno izdelan program. Zato so bili nastopi ozi-

roma akademije zelo individualni, na splošno pa premalo skrbno sestavljeni in prireditve premalo vestno pripravljene. Zlasti se še pri odsekovnih prireditvah pogreša kontrola okrožja. Z druge strani prevladujejo pri odsekovnih prireditvah preveč finančni vidiki, da se s prireditvijo dobijo sredstva za odsek. Zato so običajne točke poleg telovadbe veselica s pijačo, srečolov, šaljiva pošta in druge take stvari, ki naše prireditve le preveč ponižujejo. Naše prireditve moramo tako dvigniti glede programa kakor glede stroge pripravljenosti, da bo občinstvo rado prišlo k nam že zaradi prireditve same, ne pa zaradi veselice oziroma pijače, da bomo imeli zadosti občinstva tudi tedaj, ko bomo mogli veselice popolnoma odpraviti.

Srenjskih prireditvev je bilo malo in so se mogle vršiti le z dovoljenjem Podzveze. Za bodoče izgleda, da bomo morali kot obvezne uvesti srenjske prireditve tam, kjer odseki ali radi prealega števila ali radi premajhe agilnosti ne napravijo svojih lastnih zunanjih nastopov.

Okrožne prireditve so bile razmeroma najlepši uspeh v naših zunanjih nastopih. Z veseljem moramo ugotoviti, da je lepo število okrožij razumelo pomen našega boja proti prireditveni boleznini in je za okrožne prireditve izvedlo res pravočasno mobilizacijo okrožnih sil. Naj radi primera v tem oziru pohvalno omenjam okrožja Vrhnika, Škofja Loka (Krekovo), Jesenice (triglavsko) in Trebnje, ki so dosegla pri svojih nastopih blizu 100% vseh telovadcev. Javno pa moramo žigosati kot rušenje discipline, kot nerazumevanje orlovskih dolžnosti in kot lenobo stremljenje onih, ki nočejo razumevati potrebe, da s prireditvami moramo razviti vse lastne sile in ki si hočejo pravo prireditve olajšati z izposojevanjem, s pavovim perjem. Orlovska podzveza bo morala glede prireditvev vztrajati na stališču, ki ga je občni zbor in podzvezni svet že ponovno potrdil kot pravnega in ki hoče s prireditvami v glavnem razviti sile manjših edinic, dvigniti disciplino in dvigniti ugled organizacije.

Naše gospodarstvo.

Finančno gospodarstvo se je izpopolnjevalo v preteklem letu v smeri, da mora biti temeljni vir za gnotna sredstva članarina. To zahteva neodvisnost in samozavest organizacije, to pa zahteva zlasti vzgojni pomen plačevanja članarine, da vsak član pa najsi bo še manj premožen, izvršuje napram svoji organizaciji neko trajno gnotno obveznost. V tem oziru se lahko zavedamo,

da vršimo prepotrebno vzgojo naših fantov v tej smeri, da bodo kot gospodarji znali ceniti potem vse vrste naših organizacij in za njih vzdrževanje plačevati dobrovoljne prispevke vsak po svojih močeh.

Podpore so tekle v pretečem letu zelo pičlo. Zato je tudi br. blagajnik izvajal skrajno varčnost v vsem gospodarstvu. Razun tega pa smo si sami otežkočili svoj položaj s tem, ker smo v svoj delokrog prevzeli in sami izvrševali zbiralno akcijo za Stadion, tako da so mnogi prispevki šli v to akcijo, ki bi bili sicer prišli za vzdrževanje gospodarstva Podzveze. Vendar moram z veseljem omenjati, da smo imeli par tihih, a požrtvovalnih prijateljev, ki so nam v sili prišli na pomoč z znatnimi zneski.

Kljub vsemu temu za bodoče leto nismo stavili predloga za povišanje članarine. Zavedano se dobro, da je težko še bolj obremenjevati naše nepremožne člane, ki imajo poleg članarine misliti še pri svojih bornih sredstvih na nabavo krojev in telovadnih oblek za slovanski tabor 1925. Ponoviti pa moram, kar sem omenil že na drugem mestu, da nam je kljub nepremožnosti naših članov dana možnost, da povečamo dohodke s povišanjem števila članov in s povišanjem števila odsekov. V tem pogledu pa lahko vsak odsek in vsak brat pomaga Podzvezi do boljšega gospodarstva, zlasti pa tukaj lahko mnogo storijo obenem v svojo korist okrožja. Lahko celo rečemo, da bi se pri zadostnem povišanju števila članov in pri ustanovitvah novih odsekov, kateri so v številnih farah še mogoči in potrebni, moglo misliti v doglednem času celo na znižanje podzvezne članarine.

S pripravami za tabor 1. 1925 jemlje Orlovska podzveza nase tudi veliko finančno odgovornost, ker bodo stroški pisarne in stroški priprav začeli silno rasti. Zato je J. O. Z. že sklenila, da se za slovanski tabor ustanovi poseben garancijski fond, v katerega ima vsak odsek obvezno prispevati ves čisti dohodek ene prireditve.

Društvena nabavna zadruga

se pod spretnim in vestnim vodstvom dobrega načelstva lepo razvija. Pri delu jo vodi stremljenje, da nabavlja svojim članom le dobre vrste blago in po čim nižji ceni. Gotovo pa je, da bo s cenami šla še lahko znatno navzdol, ako se bodo res vsi odseki in vsi bratje držali tukaj gotove discipline in vse naročali pri njej, ako bo pri Centralni čebelici lahko dobila po nizki obrestni meri zadostni obratni kapital. Veliko uslugo nam dela Društvena nabavna zadruga s tem, da za nizko odškodnino pa zelo redno in

vestno vrši ekspedicijo orlovskih listov Mladosti, Orliča, Vadtelja in Vigredi. Pomen Društvene nabavne zadruga vidimo zlasti v tem, da se mora potem nje vršiti trajna vzgoja naših fantov za gospodarsko osamosvojitvev po geslu „Svoji k svojim“.

Stadion

je za orlovstvo izredno lepa naloga. Z njim si postavimo spomenik skupnosti in spomenik moči naše organizacije, z njim si omogočimo in zasiguramo pred primanjkljajem bodoče velike prireditve orlovstva. Prav tako pa je ta naloga ogromna in bo zahtevala velikanskih žrtev. Mogoče jo bo izvesti le kot ljudsko delo, le če bomo znali vzbuditi interes in razumevanje za potrebo zgradbe Stadiona med najširšimi sloji. Dasi je bilo predsedstvo z drugimi nalogami že dosti obremenjeno, vendar je tudi delo za Stadion vzelo v svoje roke in moram s tega mesta ugotoviti, da je dosedanje delo izvršil skoro izključno brat Lekan.

Dosedanji uspehi so sledeči:

a) zbiranje osnovnih kamnov je dalo že Din 99.080, dočim je vseh kamnov, podpisanih, a še ne polno vplačanih skupaj 124. Pripomniti moram, da so odseki pri zbiranju osnovnih kamnov Podzvezo premalo podpirali, dasi bi bili izdatno pomoč lahko nudili s pošiljanjem naslovov premožnejših ljudi in s tem, da bi take premožnejše ljudi tudi pripravili.

b) Zbiralne pole in darila so dale dosedaj Din 13.250 in sicer: od 20 odsekov vposlane pole Din 5.550 in od 14 krožkov vposlane pole Din 3.630, drugih daril pa Din 4.070. Pričakujemo, da bo glede nabiralnih pol vsak odsek storil svojo dolžnost. Če smo rekli, da nam more Stadion ustvariti le ljudska akcija, potem moramo vsem tudi dati priliko z zbiranjem od hiše do hiše, da vsak po svojih močeh in vsak po svojem razumevanju prispeva, pa magari tudi manjše zneske. Potrebno je, da napravi vsak odsek v resnici zbirko v svoji fari, pa mogoče tudi v sosednjih farah, če tam še ni odseka in to gotovo v bodoči zimi.

c) Glasom sklepa Podzveznega sveta ima vsak odsek prispevati na tri svoje člane po en delež, najkasneje do konca l. 1925, prvo polovico pa že do konca tekočega leta. Tudi tu je še malo število odsekov izvršilo svojo dolžnost, zakaj dosedaj je prišlo na deležih le Din 2750.

Kar se zgradbe tiče, naj omenim le, da je regulacijski načrt, v kolikor to zahteva zgradba Stadiona, spremenjen in ta sprememba končno javno potrjena. Kot prva

naloga pri zgradbi je sedaj naprava ograje, druga pa dovršitev zemljekopnih del, po katerih izvršitvi bo Stadion imel končno obliko, kakršna je v načrtu. Za zgradbo Stadiona z betonskim, oziroma kamenitim napravami za gledalce, z zbirališči za telovadce, z stebriščem ob Dunajski cesti in drugimi napravami pa bo treba še nekaj let zbiranja sredstev in nekaj let dela.

Tehnično delo.

O tehničnem delu le čisto kratko sledeče:

Uvesti bomo morali v čim krajšem času vaditeljske tečaje in vaditeljske izpite. Čutimo pa le preveč, da manjka tehnično naobraženih moči, ki bi to delo vodile in ki bi obenem pomagale graditi orlovski telovadni sistem. Take naobražene moči bomo mogli dobiti le iz onih srednješolcev in akademikov, ki se bodo z večjim zanimanjem posvetili v svojem prostem času tehnični stroki. Zato ne morem preko tega, da se ne bi danes ob priliki občnega zbora obrnil z najtoplejšim pozivom na srednješolce in akademike, da pridete in poprimete, ali na tehničnem ali na prosvetnem ali na ožje organizatornem polju, ker vaše pomoči potrebujemo. Kot katoliški dijaki morate imeti živo zavest, da je dijak dolžan delati za ljudsko prosveto. Katoliški dijak ima gotovo kot tovariš med svojimi tovariši v vasi največ vpliva in bo dosegel pri kulturnem delu največ uspeha. Vedite pa, da orlovska organizacija za široko delo med kmetsko in delavsko mladino pričakuje vaše pomoči in vedite tudi, da se je v orlovskih organizacijah v dvajsetletnih izkušnjah izdelal najboljši sistem in so se našla najprikladnejša in najuspešnejša sredstva za нравno vzgojno, prosvetno in telesno-vzgojno delo med kmetскими in delavskimi sinovi. Zato, bratje dijaki, pridite v še večjem številu kot dosedaj k nam, posvetite še večji del svojega prostega časa in svojih sil onim fantom, ki so vaši vrstniki, pa jim ni bila sreča mila, da pridejo do studenta višje izobrazbe in višje kulture, onemu ljudstvu, iz katerega ste izšli in katero kakor plodna razorana njiva pričakuje, da mu boste sejavci.

Okrožja so se dobro izkazala tudi s tehničnimi tekmami, katerih priprava je bila v glavnem na njihovih ramah. Tekme, ki so se izvršile v maju in juliju, s tekmovanjem v 40 krajih in na katerih je sodelovalo 163 odsekov od 219 tehnično delujočih odsekov, so bile najboljše sredstvo, da se je obdržalo tehnično delo vsaj na isti višini kljub temu, da nismo imeli velike Podzvezne prireditve in da

vsled tega tudi nismo imeli več kot enega telovadnega učitelja.

Podzvezne tehnične tekme so se izvršile pri primeroma neveliki udeležbi odsekov.

Častni prapor si je za prvo leto priborila telovadna vrsta odseka Jesenice. Prepričani smo, da bo prihodnje leto nastopilo že več takih vrst, ki si bodo hotele priboriti častno darilo: podzvezni prapor.

Za bodoče je gotovo, da bo za razvrstitev odsekov v področju Podzveze po njihovi tehnični sposobnosti merodajno samo to, kar bo razsojeno pri podzveznih tekmah. Tehnične okrožne tekme morajo sicer ostati in še za naprej biti obvezne za vse odseke okrožja, toda njih uspehi morajo biti merodajni le za razvrstitev odsekov v okrožju samem po njih tehnični sposobnosti, kvečjemu bodo še rezultati tekem morali biti merilo za to, katere vrste in kateri posamezni telovadci imajo pristop k podzveznim tekmam.

Pripomniti še moram, da se je skoro sama od sebe začela v veliki meri uveljavljati v našem tehničnem delu lahka atletika s svojimi privlačnimi tekmovanji. Dasi je to pozdravljati, posebno za one odseke, ki še pogrešajo telovadnice in si ne morejo nabaviti dragega telovadnega orodja, vendar bo za bodočnost moral ostati temelj našega dela v prostih vajah in orodni telovadbi, ki so tudi za disciplino večje važnosti kot lahka atletika.

Naj na koncu še to povdarim, da se moramo držati načela, da je telovadba za orlovstvo bistvena, da se moramo držati gesla: Kdor je Orel, je telovadec. Preveč jasno kažejo izkušnje, da mladinska organizacija pri svojem vzgojnem delu vseh dobrih posledic, ki jih ima urejena sistematična telovadba, ne more pogrešati.

Osamosvojitvev.

Osamosvojitvev, glede katere ste na zadnjem občnem zboru slišali dovolj razlogov, se je v tekočem letu izvršila pri veliki večini odsekov in to brez slabih posledic, katerih so se nekateri bali. Danes, ko je osamosvojenih že 160 odsekov, lahko rečemo, da je orlovska organizacija močna dovolj, da je to izvedla brez škode za organizacijo, ker je bila že pred osamosvojitvijo dejansko tako enotna in tako samostojna, da v resnici osamosvojitvev ni bila v bistvu nič drugega nego potrditev pred zakonom in oblastjo tega, kar je dejansko živelo in delalo že prej kot samostojna organizacija. Ker pa moramo stati za red in enotnost povsod, pričakujemo, da bodo tudi še ostali odseki osamosvojitvev čim-

prej izvedli, ker ne gre, da bi v isti organizaciji obstajali dvojni odseki: juridično polnopravni in juridično brezpravni.

Neprijazne oblasti.

Na koncu moram omenjati še, kako so se zadržale napram naši organizaciji oblasti. Lahko rečem, da nam niso bile naklonjene. Mi nismo dobivali za naše kulturno vzgojno delo, ki ga vršimo med kmetsko in delavsko mladino, gmotnih podpor, kakor so jih dobivali drugi. Mi nismo imeli za naše prireditve in sestanke takih ugodnosti, kot so jih imeli drugi. Nasprotno, v nedavnem času so nam ugodnosti celo popolnoma odrekli. Še več, šolske oblasti so mladini prepovedale pristop k orlovski organizaciji. Bili so že znaki, da se hoče delo naše organizacije onemogočiti s skrajnim sredstvom — z razpustom. Ni nam žal, da smo morali pretrpeti take čase, ker se je v teh preizkušnjah pokazala naša moč in naša neupogljivost, ker so se v teh preizkušnjah razvile naše sile in se je pokazalo, da nimamo med sabo nič gnilega, nič plitvega, nič lahkega. Žal nam je le to, da radi pomanjkanja gmotnih sredstev in nekaterih ugodnosti nismo mogli vršiti kulturno-vzgojnega dela s takim razmahom, kakršen je za prerod naše mladine potreben.

Žal nam je tudi, da so se našim fantom delale težave in so se jim pobirala gmotna sredstva od strani nekaterih finančnih oblasti, ki so orlovske odseke pri prireditvah marsikje naravnost šikanirale. Tako daleč so šle s tolmačenjem taksnega zakona, da ga danes očitno tolmačijo proti jasnemu besedilu zakona, ki je hotel orlovske prireditve, ako niso združene s plesom, osvoboditi vsake takse. Po sedanjem postopanju finančnih oblasti pa si je težko zamisliti tako orlovsko prireditvev, ki bi sploh mogla uživati taksno prostost.

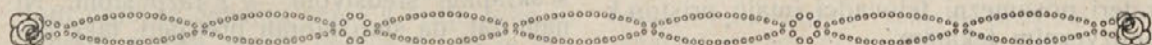
Jasno je, da se stakim postopanjem ubija v fantih veselje do kulturnega dela in se nam po krivici jemljejo še ta borna sredstva, ki si jih hočemo za kulturno organizacijo sami pridobiti s prireditvami. Prav je, ako se obdavčijo bali, plesi, nočna zabavišča, gostilniška godba in druge zabave. Pogrešno pa je, da se ovirajo s takšnimi predpisi prireditve kulturnih organizacij zlasti akademije in telovadni nastopi naših Orlov, ki so daleč nad običajnimi zabavami in katerih svrha je vendar v prvi vrsti kulturno povzdigniti našo vas in se le mimogrede poskrbi tudi za razvedrilo.

Konec.

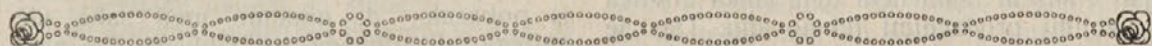
H koncu! Zaključujem predvsem z zahvalo vsem bratom, ki so sodelovali v preds. v odborih in pododborih. — Da so vstrajali pri delu celo leto, da so poleg svojega poklica še našli sil in časa za naše orl. delo, to je najboljši dokaz, da imajo srce za naše fante, da imajo ljubezen do slovenskega ljudstva, ki mu hočejo z vzgojo mladine pripraviti lepšo bodočnost. S tega mesta vsem sotrudnikom v imenu navzočih zastopnikov kličem: Hvala Vam za veliko ljubezen, hvala za nesebično delo. Bog Vam povrni! —

Še eno. Nič preveč ne trdim, če povem že javno skrivnost, da je orl. organizacija danes najdelavnejša, najbolj disciplinirana in najinicijativnejša organizacija ne le v Sloveniji, ampak v celi državi. — Druge orga-

nizacije kažejo na Orle kot vzor-organizacijo, h kateri se je treba hoditi učit. In če se je to doseglo v primeroma kratkem času, tiči skrivnost uspeha v tem, da je bila vodilna sila njih dela ljubezen do slovenskih fantov, ljubezen do čistih orlovskih načel. — Ljubezen pa vse premaga! Zato pa zaključujem svoje poročilo s pozivom: Ohranimo ljubezen do slovenske mladine in do orlovskih načel, pa nam tudi v bodoče ne bo pretežko, pa bomo tudi v bodoče šli z našo orlovsko organizacijo kvišku k izpopolnjevanju in napredku, bomo rasli po moči, prepričanju in številu. Potem bomo vztrajni dovolj in močni dovolj, da dovršimo ogromno nalogo: slovanski orl. tabor 1925, ki naj še bolj dvigne ugled naše orlovske organizacije doma in drugod.

Kako more človek izvršiti velika podjetja, naložiti si trud in delo ter se ustavljati skušnjavam, če tega, kar hoče doseči, iskreno ne ljubi?

Pravi ton.

(Konec.)

Nihče ne velja rad za neolikanega. In če ga zato kdo v pretiranem in zaničljivem tonu opozori na njegovo napako, tedaj v vseh kotičkih svojega spomina brska po olikanih in obzirnih dejanjih, ki jih je Bog ve kdaj in kod izvršil ter se z njimi potolaži proti očitku: zakaj velik njegov ponos in njegovo veselje je v tem, da ga nimajo za tepca in surovino. Če je torej potrebno koga opozoriti, na manjšo ali večjo nemarnost ali neolikanost, se mu mora kot nadomestilo za ponižanje takoj dati še večja mera samozavesti ter spoštovanja in zaupanja do samega sebe. Reče se n. pr.: saj bi kakšnemu neolikanemu človeku tega niti ne očitil — pa ker si pokazal že tolikokrat, da si dostojen, obziren in olikan človek, te hočem samo na neko pomanjkljivost opozoriti i. t. d.

Morda pa porečete: pa čemu naj bi se trudil? kaj pa škoduje človeku, če par krepkih sliši? Če je bil surov in brezobziren, naj jih tudi pošteno sliši; če mu je resnica bolj postranska reč, potem vendar ni treba, da si ga na to tako nebeško ljubeznivo opozoril.

Ta ugovor se zelo lepo sliši, pa ni točen. Saj je prav, da se vsakomur njegove napake in pregrehe prav jasno in nedvoumno razlože. Toda ni to glavna reč, da

se komu nekaj nedvoumno razloži, pač pa to, da mu gre do duše in do srca. Sicer nobeno nedvoumno razlaganje prav nič ne pomaga. Da pa očitane seže do srca, zato je potrebno sodelovanje gospodarja tega srca. Če svojo dušo zapre, potem tudi policija na konjih ne more vanjo vdreti. Kdor hoče torej v duši svojega bližnjega kaj doseči in ne samo svoje jeze stresti, ta mora že s svojim tonovim načinom skrbeti, da se mu srce prostovoljno odpre. Torej mora poleg neprijetnega tudi nekaj razveseljivega in poživljajočega prinesiti, pravtako, kakor grenko zdravilno jagodo ovijemo v sladek ovoj. V ta namen ni prav nič treba lagati ali se hliniti, treba se je le z neko ljubeznijo vživeti v lastnosti drugega. Zakaj nikdar se ne sme pozabiti, da ni dovolj človeka samo opozoriti na neko slabost; treba mu je tudi dati čim več moči in veselja, da to svojo slabost premaga. Treba mu je torej okrepiti zaupanje v samega sebe. Zato je zelo velika brezsrčnost in lahkomišelnost, če se očitek pove v zaničljivem in ponižujočem tonu in se pri tem rabijo izrazi, ki obujajo v drugem čut, da ne uživa nobene spoštovanja več in zato tudi sam do sebe izgubi vsako spoštovanje.

S tem pa prihajam na zelo važno točko. Pojasnili smo si, kako važno je za vsakega

človeka spoštovanje do samega sebe, da se mu sploh zdi truda vredno samega sebe klesati in boljšati. Da pa to samospoštovanje obstane, je treba spoštovanja od strani drugih. Zato ni bolj napačnega kot z ljudmi, katerim se hoče pomagati kvišku, v prav zaničljivem tonu govoriti, kot da bi bili ljudje nižje vrste. Ne, kdor koga nagovori kot človeka nižje, druge vrste, tedaj sam ravna kot človek nižje vrste. V Benetkah je nekoč v srednjem veku živel neki poznan skopuh, ki se je pisal Šilok. Vsak ga je psoval in po njem hodil. Ko so mu nekoč zopet očitali njegovo podlo mišljenje, tedaj je odgovoril: „Vedno me i m e n u j e t e psa — zato pa tudi s e m p e s“. To si je treba zapomniti tudi pri najneznatnejših slučajih vsakdanjega življenja. Če tvojega tovariša njegovi starši ali predstojniki vedno zmerjajo, tedaj mu prav nič ne pomagajte, če ga tudi vi psujete z „lenuhom“ in „falotom“. Dvigniti ga boste mogli le tedaj, če bo iz celega načina vašega govorenja zvenelo prepričanje, da je on tudi še kaj boljšega kot pa „lenuh“ ali „falot“, da ima on tudi fine in dobre lastnosti, radi katerih ga cenite in vanj verujete.

Mnogo ljudi, ki so od stopinje do stopinje padali, od slabe navade do zločina, bi bilo

rešenih, če bi se pravočasno dobil kdo, ki bi vanje veroval in jih spoštoval. Potem bi zopet sami vase verovali, sami sebe spoštovali in se tako dvignili. Toda vedno in povsod so prejemale samo brezobzirno grajo ter izgubili spoštovanje do samega sebe — in tako vsak opomin najde gluha ušesa. Jim je pač vseeno. So kakor bolniki, ki imajo jetiko in jim ne pomaga nobena jed več; v telesu manjka sile, ki bi jedila predelavala v mišice.

So ljudje, ki vedno streljajo z največjimi topovi in imajo za napake drugih pripravljene najtrše besede, ter potem pravijo: stvari je vendar treba s pravimi imeni nazivati. Kakor bi najsurovejša imena bila vedno tudi najumestnejša! Strog proti samemu sebi, mil napram drugim, to je lepo življensko pravilo.

Vidite torej, koliko sreče in nesreče je odvisno od tona, v katerem razpravljamo o slabih in neprijetnih lastnostih bližnjega. Vidite pa tudi, da se te umetnosti priučimo največ s tem, da sami sebe večkrat opazujemo, kdaj graja na nas vpliva in kdaj ne in se potem držimo recepta: Kakor ti želiš, da se ne govori s teboj, tako tudi ti z drugim ne govori.

Tisti, ki ne zna biti služabnik mnogih, tudi ne bo nikdar gospodar in pravi voditelj ter osvoboditelj mnogih; — to je pomen pravega vodstva.

Jože Jagodica:

Evangelistu.*

(Ob sedemletnici smrti dr. Jan. Ev. Kreka.)

Ob skalnem obrežju morje šumi,
na otoku Patmosu luč gori,
zlato se preliva iz odprtih nebes,
srebrni so biseri vmes.

Na strmih pečini starček sloni,
trudno oko mu v svetlobi počiva,
razodenje se skrivno v srce mu preliva,
kot davna mu pesem zveni — — —

„Otročiči, ljubite se vsi!“ —

Tam daleč odsevi so blaženih dni,
tam daleč sledovi so sveti poti —
Ne vidi oko jih, — a v srcu so sveže,
ah, kdo jih doseže —
in kdaj jih dosežete vi — ?

†) za 6. obletnico smrti dr. Janeza Evangelista Kreka deklamirana na akademiji Ciril. društva ljubljanskih bogoslovcev.

Ah, Evangelist!
Kaj trese se roka, trepeče ti list?
Mar ne čutiš drhteče pesmi utripov srca,
tistega, ki se je spočilo na prsih Boga?

Otročiči, ljubite se vsi!
Da! Videl si množico vseh, ki bodo slišali
močni ta glas —
in slišal peščico teh, ki ga bodo vpili na glas.
Pač vzgledal kot prerok v daljavi si svojega
brata gomilo
in v njej srce, ki se je v klicu mogočnem
vmorilo,
ko je iz sebe vse izlilo,
vse, kar je čutilo
za uboge, trpeče sleherni čas!

Prvi in drugi!
Učenec učencev — naš Evangelist,
kako je spomin nate jasen in čist!

Ti, ki si doumel svojega brata veliki glas,
ko si kot prorok-glasnik stopil s svojo
močjo med nas,
da nam zakličesh z besedo duši opojno:
Pokonci, bratje, mi gremo na vojno,
zapojte pesem, ki je zrušila Jeriho, pesem
bojno,
brez mečev in sulic bomo vihteli,
v svojih srcih bomo pesem ljubezni peli,
in ž njo priborili sebi in svojim bratom spas.

Ti, Evangelist, Ti si hitel naprej —
In nisi hotel videti koncev in mej,
ljubezen do bratov mučenih Te je gnala,
ki ni prestala,
dokler ne bi videl, da zanje poslej
je vdarila ura bratske ljubezni iz večnih idej.

Učenec Učencev, Ti zmoget si to!
Ti, ki si s svojim bratom Evangelistom
tisočkrat spustil na milostne prsi trudno srce,
da so našle nove gorkote nove želje.
Ti, ki si s svojim bratom Evangelistom
tisočkrat stopil pod križ,
da si slišal božje Srce, kako je v poslednjem
utripu zavpilo,

in videl, kako je poslednjo kapljo za ljubljene potočilo . . .

In črpal si moč! — Z nadzemeljsko silo
Te je vedno odtod med svoje brate podilo,
da rešiš v Večne Ljubezni objeme
ginoče naroda izkrvavelega seme,

Zapojte pesem, bratje, pesem bojno,
mi gremo na vojno! —

Ti, Evangelist, Ti si hotel naprej.
Ah! — In si prišel do poti, ki ne gredo
preko človeških mej.

Ti si obstal.
Tvoj ogenj je trepetaje-umirajoč vzplapolal
in v naših srcih je tisoč plamenov vžgal.
Pri Tebi smo zgleda, moči dobili,
pri Tebi smo se bratske ljubezni napili . . .!

Ob otoku Patmosu morje šumi — — —
Na polju ljubljanskem gomila molči — — —
Ah, kako je na-Te spomin jasen in čist —
naš Janez Evangelist!

**Kdor ne zna molčati, dokler ne pride čas govorjenja in dela, ni pravi mož.
Kjer je volja, tam je tudi pot.**

Otokar Janez.

Delitev dela v organizaciji.

Veleorganizator Štefan.

Takrat sem bil študent. Naneslo je, da sem šel za nekaj tednov k stricu v Mrzli Log na počitnice. Mrzli Log je bil tisto leto imeniten kraj. Ni minul teden, da bi se ne bilo nič bralo v časnikih o živahnem gibanju krščanske organizacije v Mrzlem Logu. Za zgled so postavljali to faro stoterim drugim. Če si postal radoveden, odkod prihaja tista krepka pobuda v Mrzlem Logu, ti je včasih časnik namignil, da je duša vsemu tistemu gibanju neki Štefan, mlad, vrlo izobražen fant, neverjetno delaven, uslužbenec v konsumnem društvu, ki ima v Mrzlem Logu prodajalno.

Tako sem odhajal v Mrzli Log z dvojnimi veseljem. Počitnice me čakajo ondi in — šola me čaka ondi, šola, kako vrlo in uspešno delati v organizaciji.

V treh dneh sem bil s Štefanom prijatelj. Pa čeprav sem bil prijatelj, ga nisem hotel

samo rad imeti, ampak sem ga tudi prav pridno opazoval, lahko rečem — študiral.

Pravzaprav je bil čuden človek. Nekaj posebnega je bilo na njem to, da je zmerom opravljal vsaj dve, če ne celo tri reči obenem in ni imel nikdar trenutek časa. Noč in dan čez glavo zaposlen. Če sem ga obiskal, ni utegnil niti pol minute samo meni posvetiti. Ni me odpravil, kaj še, ostal bi bil lahko pol dne pri njem. Toda dočim se je z menoj pogovarjal, je imel vedno še cel kup drugih poslov. In če je prišel med tem še kdo na obisk, je sprejel tudi njega, poslušal njegovo zadevo, dal nasvete ali celo sam zadevo rešil, pri vsem tem pa ni prekinil z delom, ki ga je imel do tistega trenutka v rokah. Če je moral med tem kam iti, je vzel vse svoje obiskovance s seboj ali jih je pa pustil v sobi, kot bi bili njegovi najožji domačini. Razume se, da tudi za jed ni imel časa. Nekoč sem ga gledal, ko je sedel pri kosilu. Pa še danes ne vem, kako bi se dalo to

povedati. Morebiti tako: med kosilom je napravil zapisnik občnega zbora. Ali pa tako: ko je sestavljal zapisnik občnega zbora, je čisto mimogrede zmetal váse kosilo. Pred kosilom je napravil križ in tudi molil je, toda med molitvijo si je tudi že pripravil papir in pero je pomočil v tintnik. Pri tem pa ni prav nič prekinil pogovora z menoj. Včasih sem si mislil: Kako neki ta človek spi?

Vprašate morda: kakšno funkcijo je pa imel v onem slavnem društvu, da je sestavljal zapisnike? Nepotrebno vprašanje! Kdo pa bo predsednik, če ne Štefan? Torej predsednik je bil. Pa naj vam povem, da je pisal tudi blagajniško knjigo, da je imel po vseh žepih in notesih polno raznih računov, nekaj poravnanih, nekaj neporavnanih, da je imel nekje na polici seznam knjig iz društvene knjižnice, da je v kotu pri oknu ležala skladalnica knjig, ki so jih društveniki zavoljo lastne lagodnosti in vsled prijazne postrežljivosti Štefanove kar pri njem vračali. Knjige so sicer lovile prah tam v kotu in v knjižnični omari je bilo „nekaj“ nereda, toda kdo ve, kdaj bo imel Štefan čas, da bo zopet spravil knjige na pravo mesto? In če bi ne sprejemal knjig on sam in če bi jih ne sprejemal kar v stanovanju — z eno besedo: ljudem moraš postreči, potem jih imaš! O, zato marsikje nikamor ne pridejo z društvom, ker so voditelji tako sitni in tako natančni — vse hočejo imeti ob svoji uri, vse prav tam in tam, prosim vas, društvo vendar ni urad kot kakšno okrajno glavarstvo! Tako si je rekel Štefan, kadar je sploh našel toliko časa, da je vjel v svojo vročo glavo kakšno na lastnem zelniku pridelano misel.

Baš sem hotel vzeti od Mrzlega Loga slovo, ko dobim poročilo, da so vsled bolezni v mestu počitnice za 14 dni podaljšane. In sem še ostal. Tiste dni je društvo v Mrzlem Logu že mislilo na delo v zimski sezoni in začelo pripravljati igro. Naslov igre sem pozabil. Vprašal sem pa Štefana: Kdo je režiser? — O, sam moram biti! — Pa stalnega odra nimate, kdo pa ima skrb za postavljanje odra? O, že napravimo, saj tudi sam poprimem. — Pa težko igro ste izbrali, ali imate tako izvežbane igralce? — O, da se le glavna uloga posreči, ta potegne vse druge za seboj. — Ali glavna vloga bo pa v dobrih rokah? — O ja! To se pravi, upam. Je že navada, da imam glavno vlogo vedno sam . . .

Štefanovi odborniki.

Menda me je kdo že zaželel vprašati: ali ni imelo društvo v Mrzlem Logu razen Štefana nobenega odbornika? Pregrešno

vprašanje! Seveda jih je imelo, 17 jih je bilo. Podpredsednik, tajnik, njegova namestnica, blagajnica, njen namestnik, knjižničar in knjižničarka i. t. d., potem pa še za vsako vas v fari poseben zastopnik ali zastopnica. Pa kakšni odlični rojaki so vam to bili! Župan, županja in županova hči, veletrgovec z lesom in njegov agent, jurist Srečko, ki je bil samo vsake kvatre enkrat doma, nadučitelj, ki je ves prosti čas posvetil lovu in še več takih odličnjakov. Skoraj bi bil pozabil povedati, da je bila gospa županja častna predsednica, Štefan pa samo delovni predsednik. Lahko bi se tudi reklo, da je bila županja predsednica za velike praznike, Štefan pa za vse delavnike društvenega leta. Tako so bili vsi velezadovoljni, še skoraj najbolj pa Štefan, ker mu njegova neumorna delavnost nikdar ni pustila mirovati, temveč je neprestano delal, delal — za „našo“ stvar — — —

Seje so bile vedno soglasne in sklepčne, čeprav je bilo premnogim nemogoče redno prihajati. Štefan je povedal to in ono, rekel tako in tako, navzočni so rekli: kakor veš, Štefan — in vse je šlo kot namazano! Samo takrat je šlo bolj nerodno, kadar tajnik ni znal prebrati zapisnika prejšnje seje. Saj veste, spisal ga je bil Štefan in Štefan je včasih pisal naglo — no in ne preveč razločno. Zato je ob takih prilikah rekel Štefan: Daj sem, bom jaz. Tajnik se je oddahnil in si je mislil: Štefan ima pa res dobro srce! — In tako je spet vse gladko šlo . . .

Nekoč sem dejal Štefanu: Pa bi vendar te ljudi malo izšolal, da bi znali sami svoje naloge vršiti. To vendar nič ni, da bi vse na enem slonelo, uničiš se in kaj bo, če kako odpoveš — — —?

Imaš prav — je rekel Štefan — saj je res. Toda saj vidiš, ni časa in ga ni. Bo že šlo polagoma, bo že. Veš, preden komu napol dopovem, sam že petkrat naredim.

Torej mu nisem več dajal dobrih naukov.

Štefan vzame slovo.

Bilo je nekaj mesecev pozneje. Jaz sem bil seveda v mestu in sem malokdaj mislil na Mrzli Log. Ko mi je stric po novem letu nekaj malega pisal, je dostavil tudi to le: Gotovo že veš, da je Štefan prestavljen. Ob slovesu je naročil pozdrav zate.

Radoveden sem bil, kaj je sedaj z društvom v Mrzlem Logu. Prosil sem strica, naj mi piše. Res sem prejel dober mesec po tistem od strica pismo — moj stric ni rad pisal, — ki je povedalo to le:

Štefan je torej šel in kaj je sedaj z našim

društvom? Saj veš, naši ljudje so zanič. O Štefan, ta je bil mož, toda naša fara ga ni bila vredna. Z njim je „šlo“ tudi društvo. Štirinajst dni po Štefanovem odhodu je bila seja, pri kateri se je slovesno imenoval Štefan za častnega člana našega društva. Od takrat teče že četrti mesec — društvo pa spi...

Na to častno članstvo Štefan menda ne more biti ponosen...

Prijel sem se za glavo in poiskal še enkrat z očmi v stričevem pismu stavek: O Štefan ta je bil mož — — —!

Potem sem se bridko, bridko — zakrohotal — — —
(Konec.)

○○○⊗○○○

K. V.

Prehlad — vzrok bolezni.

Naše telo trpi vsled mraza na tri načine; eden je ta, da največ trpijo odkriti ali manj zavarovani deli telesa, nos, ušesa, roke in noge. Če je pa temperatura zelo nizka in telo manj odporno, premalo oblečeno, vsled lakote ali alkohola (pijanci radi zmrznejo) oslabiljeno, se zgodi, da se zniža telesna toplota do 20° C (normalna 37°) in dotični zmrzne. Drugi, najhujši način delovanja mraza. Kadar smo izpostavljeni ne prehudemu mrazu in nas obdajajo telesa, ki dobro prevajajo toploto z našega telesa v okolico (mokra obleka), pravimo, da smo se prehladili.

Kakor je vsakemu znano, se javlja prehlad v nadležnem, prevelikem izločevanju sluzi iz raznih sluznic (kože, ki pokriva notranjo površino telesa), nosa (vedno je treba imeti robec pri roki), sapnika, črevesa. Razlagamo si to tako, da mraz vpliva potom živcev na žile in žleze, ki izločajo sluz, in sicer v tem smislu, da poveča izločevanje. Zgleda: vnetje črevesa (driska), če smo jedli ledenomrzle jedi, potoki sluzi iz nosa pri mrzli atmosferi.

Nekdaj so imeli zdravniki prehlajenje za glavnega povzročitelja veliko bolezni; tako mislijo dandanes še priprosti ljudje; vprav to zmotno misel bi rad pregnal. Vprašanje prehlada je pa že precej razčiščeno sedaj. Prehlad se ne smatra več za tako mogočnega gospoda, dasi še vedno veliko premore nasproti bednemu človeštvu.

Prehlad je redkokdaj samostojna bolezen. Dela pa pot in oglašja teren za razne nalezljive bolezni. Oglejmo si tri osebe, ki so bile izpostavljene enakemu mra-

zu. Ena se je lahko prehladila, druga je ostala zdrava, kot je bila, tretja pa je imela smolo, dobila pljučnico in umrla. Oseba s pljučnico je imela v sebi ob prehladu že bakterije, ki povzročajo pljučnico, ali pa se jih je kmalu po prehladu našla in si tako pridobila smrtno bolezen.

Poizkusi na živalih so dokazali, da so prehlajene živali preje zbolele za kako nalezljivo boleznijo kot neprehlajene. Sicer pa suh, hud mraz ne prinaša toliko prehlajenja kot vlažen. Najlažje, to vsi veste, pa si nakopljemo prehlajenje, če premočeni in potni pridemo na mrzel, hud preprih, nastala je prevelika toplotna razlika in prehladili smo se. To pa ponavadi še ni bolezen, ampak svarilo in opomin za tebe, da paziš. Njiva je zorana in pripravljena za bakterije, da se zasejejo in razmnože ogromno in da začno ogrožati tvoje zdravje.

Največ bolečin in bolezni, ki je človeštvu povzročata prehlajenje, nas uči, da je vedno nekje na telesu organ, ki je manj odporen. In pri vsakem ponovnem prehlajenju vam moti in greni življenje vedno le tisti organ, tisti del telesa. Tako dobi eden ob slabem vremenu svoj bronhijalni katar (vnetje razcepkov sapnika), drugi svojo drisko, tretji svoj revmatizem i. t. d.

Sklep. Ohlajenje zvišuje pripravljenost (dispozicijo) za nalezljive bolezni. Moremo se pa proti mrazu utrditi, kakor sem že povedal v članku „koža“. Omenim samo še, da so nemški profesorji, strokovnjaki za telesno vzgojo dosedanje pojme o utrditvi obrnili na glavo. Kako, pa mogoče prihodnjič enkrat.

Društvena nabavna zadruga priporoča telovadne čevlje z gumijastimi podplati in sicer 1 par št. 35 do 38 Din 88.—, št. 39 do 42 Din 98.—, št. 43 Din 108.—.
Čevlji so najboljše kakovosti.

Češko orlovstvo je prirejalo v letošnjem letu velike župne zlete, združene z javnimi telovadbami. Ti zleti, pri katerih je nastopalo po več tisoč članov in članic v sprevedu in javni telovadbi, so prav dobro izpadli. Češko orlovstvo je močno, da se ga nasprotniki resnično lahko boje.

„Orel“, Glasilo čeških Orlov je vpeljalo novo rubriko „politične telovadne organizacije“. V tej rubriki prinaša poročila drugih čeških tel. organizacij, zlasti o Sokolih, socialistih in komunistih. Sokolom ta nova uvedba nikakor ni všeč, ker trdijo, da niso politična organizacija. Toda ta trditve jim nič ne pomaga, ker že vsakdo dobro ve, da so Sokoli hudi liberalci in največji priganjači svobodomiselnih čeških strank. Najboljši dokaz so naši (jugoslovanski) Sokoli, ki vse kopirajo po čeških Sokolih in tako seveda tudi politikarstvo in svobodomiselnost. Sokoli, češki kakor jugoslovanski, so že zdavnaj krenili v stranpot od programa in smernic, katere sta jima začrtala Tyrš in Fügner.

Tehnična priloga češkega „Orla“ prinaša v 7. številki sledečo tvarino: Telovadna ura moškega vaditeljskega zbora, dalje opisuje sestra Lidmila Gromanova v članku „Iz prakse v prakso“, kako je treba delati tehnično, da organizacija lepo napreduje, naš stari znanec br. B. Kostelka pa opisuje skok v višino ob palici.

Slovaško orlovstvo. Vaditeljske tečaje za načelnike, vaditelje, načelnice in vaditeljice je priredila slovaška orlovska zveza v 6 župah. Namen teh tečajev je bil vzgojiti še dobre orlovske tehnične delavce. Uspeh je bil prav dober. S temi tečaji si bo slovaško orlovstvo pridobilo večje število sposobnih tehničnih voditeljev, katere je dosedaj zelo pogrešalo.

Koliko je katoliških telovadcev v Nemčiji. Nemčija je država, kjer imajo ljudje največ smisla za telesno vzgojo. Poleg številnih drugih telovadnih in sport. organizacij, ima kat. tel. organizacija 41 zvez z 294 okrožji v raznih mestih. Vsega članstva ima samo kat. tel. organizacija 4,200.000.

Stalni stadion v Pragi. Za stadion v Pragi vlada med češkimi telovadnimi organizacijami vedno večje zanimanje, zlasti pri Sokolih in socialističnih telovadcih. Zakaj Sokoli imajo v l. 1926. vsesokolski zlet, socialisti pa leto pozneje svojo olimpijado. Niti misliti ni, piše Češki Orel, da bi mogla katera izmed teh dveh zvez sama postaviti stadion za svojo prireditve. Zadnji vsesokolski zlet, ki se je vršil l. 1920, bi se brez državne pomoči ne bi mogel vršiti. Sokoli in socialisti želijo, da bi država čimprej postavila velik stalni stadion v Pragi. V vladnih krogih pa niso baš preveč navdušeni za to željo, ter so se izrazili, da država sama ne bo gradila stadiona, temveč bo prispevala samo eno tretjino vseh stroškov,

ostali dve tretjini naj bi pa prevzele nase razne telovadne in sportne zveze (med drugim tudi Orel). Stavba stadiona bo stala več milijonov čeških kron, katere bodo telovadne in sportne zveze težko skupaj spravile. Sokolom se pa zelo muči, ker brez stadiona ni mogoče napraviti velikega zleta.

Dr. Iv. Pregelj:

Slovenska legenda.

Povest.

10. Sveta brata.

Tisto uro, ko so prijeli Gospoda in apostola Petra, je dozorela prva beseda odrešenja. Bajtarsko dete, ki so ga krstili za Janeza Evangelista, je spregovorilo. Spregovorilo je čudno, neverjetno:

„Bog . . . domovina . . .“

* * *

Sveta solunska brata, pobožna redovnika in prva slovenska škofa — o koliko dobrih zares slovenskih je prišlo še za njima vse do zadnjega, ki mu je Jože Srebrnič ime in me je propedevtike učil v sedmi šoli — sveta brata Ciril in Metod pa sta medtem obšla ves jugoslovanski svet, Štajerce in hrvaško Slovenijo, brate v Dalmaciji in Bosni, na Fruški gori in v Šumadiji. Povsod sta našla, ker sta bila skromna, dober sprejem. V hiše posvetne seveda nista hodila, držala sta še svojega stanu in posečala skromna župnišča, samostanske refektorije, čelije bratskih Srbov, samoto skromnih slavistov učenjakov. Nekoč sta zašla po pomoti k bogatemu pastorju v Banatu. Ni ju sprejel. Menda je bil prav tisti, ki ga je ovekovečil naš nemški prijatelj Oskar Wendel v svojem potopisu po Jugoslaviji. Šele po dolgem se pa je posrečilo svetcema priti v kraje, kjer še vedno berejo mašniki službo božjo v pravi Cirilovi abecedi. A prišla sta vendar tudi med glagolaše in se ob starih knjigah pomladila in postala podjetna. Predzna sta bila. Še v slovensko Istro sta si upala. Pa tu sta skupila prav po načrtu Antikristovem. Zgrabili so ju in gnali na Sardinijo. Šele po posredovanju svetega Očeta so ju izpustili in sta se vrnila. Imela sta novo nesrečo. Nehote sta prešla mimo meje na Koroško. Koroški Nemci so ju pretepli in ju izgnali.

Bila sta na Štajerskem v lepem Obmurju in sta iz tegobe mladih časov prešla pregloboko v panonske Slovence. Spet so ju imeli biriči. Kakor trpini Severja so ju mučili madžarski trinogi in ju pol mrtva pripeljali na slovenska tla. Nekaj tednov sta preživela v samostanskem zatišju. Ko sta krenila spet na pot, sta prišla v roke natančnemu in strogemu jugoslovanskemu častniku. Prav tedaj so bili začeli Macedonci spet nekaj rogoviliti. Strogi častnik ju je prepoznal po besedi za macedonska rojaka, pa hajdi ž njima po tiralici v Macedonijo. Macedonci sami niso vedeli, kaj ž njima in so ju pustili bloditi, kamor hočeta. Pa sta šla in šla v temni slutnji, da romata

proti Carigradu na sveto Goro, kamor je zlasti sveti Metod še vedno hrepnel v samoto. Veliko britkega sta doživela na tej poti. Videla sta, da se pes in mačka ne sovražita tako, kot se slovanski bratje v nekdanji Traciji. „Pa zakaj?“ sta izpraševala. „Zaradi jezika“, so jima povedali. „Zaradi jezika?“ sta se čudila. Zaradi njnega jezika, ki ni ne čisto srbski ne čisto bolgarski.

„Poganstvo Nemcev“, je vzdihnil bolno Metod.

„Pilatovstvo novega časa“, je menil modri Ciril.

Turške straže so ju prijele in izročile kot tujca zastopnikom evropskih velesil. Velesile so ju ponudile Grčiji kot rojena Solunčana. Grški popje so ugovarjali. Prav tisti fanatiki so še bili, kakor za oholneža Fotija. Velesile so zato sveta brata internirali v neki trdnjavi na Galipoliju. Starejšemu bratu Metodu so ustregli. Vsaj od daleč v sinjih obrisih na vzhodu je menil, da vidi kraj svojega nekdanjega hrepenenja, samoto na sveti Gori . . .

* * *

Čudežni otrok Janez Evangelist je medtem zorel svoji drugi odrešilni besedi. Tri leta je bil star in je znal moliti:

„Oče naš, kateri si v nebesih . . . temuč reši nas od hudega“. Oče in mati sta strmela . . .

Vsi angeli pa so rekli: „Amen!“ Tako bi jaz svobodno povedal s kletko Heinejevo besedo. Otrok pa je molil po staroslovensko:

„Otče naš, iže jesi na nebese . . . n' izbavi ny ot neprijazni“.

„Amin!“ sta rekla sveta brata kot za blagoslov . . .

Za to delajo na vse načine, da se stvar čimpreje reši. Češkim Orlom se pa zadeva ne zdi tako nujna, ker se bo vršil vseorlovski zlet v Pragi šele l. 1929.

Češki socijalistični telovadci na Dunaju so hoteli prirediti 20. julija t. l. svojo javno telovadbo v Deutsch-Wagramu. Oblast je to prireditve prepovedala radi morebitnih izgrede od strani nemških nacionalistov.

Francoska (nekatoliška) telovadna zveza se zelo pripravila na svoj zlet, ki ga ima prihodnje leto v Strassbourgu. Ta zlet naj bi bil nekaka protiutež proti zletu nemških „turnerjev“ v l. 1923. v Monakovem, na katerem je bilo 250.000 udeležencev. Toda ta številka je precejšnja in je ne bo tako lahko doseči.

Sportno-lahkoatletična tekmovanja za prvenstvo Slovenije so se vršila dne 13. in 14. sept. t. l. Ta tekma je pokazala veliko zanimanje ljudstva

za sport. Tudi uspeh tekme je bil zelo razveseljiv, zakaj pri tej tekmi so postavili več slovenskih in jugoslovanskih rekordov. Tekmovali so štirje klubi in sicer: Ilirija, Primorje, Jadran in Lask. V moški atletiki je zmagala Ilirija, v ženski pa Primorje. Tretje mesto je dobil Jadran. Pri Jadranu je tekmovalo tudi pet članov „Orla“, izmed katerih so trije dosegli pravlepe uspehe. Navajamo uspehe nekaterih panog, ki pridejo deloma tudi pri naših tekmah v pošte. Tek na 100 m: 10⁹/₁₀ sek. (Valtrič, Primorje). Skok v daljavo z zaletom: 5:93 m (Perpar, Primorje). Skok ob palci v višino: 280 m (Štrekeli, Derganc, Ilirija), 270 m (Kermavner, Jadran). Met diska: 31:82 m (Oražen, Ilirija). Met kopja: 44:39 m (Orehek, Ilirija). Tek na 5000 m: 1.) Držaj (Ilirija) 2.) Kristan (Jadran). Tek na 1500 m: 1.) Kristan (Jadran).

Zakaj je potreben vsesokolski zlet v Pragi l. 1926. Češki „Orel“ piše, da hočejo češki Sokoli s tem zletom nekoliko dvigniti smisel za sokolstvo, katera zelo hitro pada. Dalje, da dvignejo delo v družtvih, da dajo pobudo za telovadbo i. t. d. na kratko, da se zamašijo vrzeli, ki so v sokolskih vrstah vedno večje. Sokol že ne ve, na kakšen način bi pridobil ljudske mase za se. Toda to bo težko, ker Sokol nima nobene ideje, Boga je zavrgel, narodne ideje se pa Sokol ne more posluževati, ker se tričetrtine naroda obračajo od Sokola, socijalen pa tudi ni. Sokol je samo se političen in sicer nar. dem. (liberalen) in kapitalističen. A to je tako malo, da si mora z zletom delati reklamo. — Tako češki Sokoli — naši so jim čisto enakovredni.

Tudi tista lažniva poročila od strani Sokolov o orlovskih tehničnih nezmožnostih ne bodo Sokola dvignila.

Zlet katoliških Sokolov v Ameriki se je vršil od 29. avgusta do 2. septembra t. l. v mestu Chicagu. Tekme so se vršile 29. in 30. avg., glavni zletni dan pa 31. avgusta. Nato so se pa vršila razna zborovanja.

Državna podpora telovadcem in sportnikom v Čehoslovaški za pariško olimpijado. Udeležba Čehoslovakov na pariški olimpijadi je stala državo 214.704 čeških kron. Posamezne panoge so dobile sledeče zneske: Rokoborci 10.560 Kč, težki atleti 10.560 Kč, Sokoli 24.376 Kč, igralci lawn tenisa 8.400 Kč, skakači (vodni sport) 2640 Kč, biciklisti 17.160 Kč, strelci 9152 Kč, lahki atleti 25.432 Kč, plavači 21.120 Kč, veslači 18.920 Kč, sabljači 7392 Kč, zimski športniki 40.000 Kč, propaganda 20.000 Kč.

Vojaško pismo iz Prizrena.

Dragi bratje! Še vedno kipi v nas navdušenost za našo organizacijo, katera nas je tako vzgojevala telesno in duševno, da nam je veliko lažje služiti v kadru. Zato ji izrekamo najlepšo zahvalo. Naši nasprotniki, ki se postavljajo kot petelini na gnoju, hodijo tu s potuhnjeno glavo, le med seboj si včasih kaj pošepetajo in pogovorijo, pa le tako, da jih nobeden ne vidi. Mi pa kakor hitro smo se seznanili, smo takoj javno pokazali svoje prepričanje, da lahko vsak spozna, kaj je slovenski Orel,

kateri se tudi tukaj med seboj pozdravlja s svojim krepkim pozdravom Bog živi!

Pa tudi prosti čas porabimo, da se malo pogovorimo o lanskih prireditvah. Celo himna pride včasih na vrsto in lanske proste vaje ponavljamo, da nam čas mine. Pa tudi nam bo lažje se naučiti novih, ko se za božične praznike vrnemo v našo lepo Slovenijo, nazaj v naše orlovsko gnezdo. Dragi mlajši bratje, poskusili boste tudi vi v kratkem, kako vam bo težko zapustiti vaša društva, kjer se zbirate po parkrat na teden k fantovskim

sestankom in telovadbi. Ali še težje Vam bo, dragi bratje, zapustiti našo lepo, kulturno Slovenijo kakor je bilo tudi nam, ko smo prešli mejo Slovenije in potovali prav sem doli na albansko mejo v Prizren. Bog živi! 33 podpisov.

Koroška Bela.

Telovadni odsek "Orel" na Koroški Beli je praznoval 22. 6. t. l. svojo 15 letnico. Po prihodu vlakov je odkorakala četa domačega in tujih odsekov s kolodvora Javornik k sv. maši na Koroško Belo, katero je daroval domači g. kaplan Josip Klemenčič ter imel na zbrane Orle in Orlice krasen, res pomemben nagovor. Pri sv. maši je sodelovala godba Katol. del. društva z Jesenic. Po sv.

maši se je vršil orlovski tabor, na katerem sta govorila g. p. Bernard kot zastopnik O. P. in g. kaplan Zor z Jesenic.

Popoldan je bil javen nastop Orlov, Orlic in obojega naraščaja. Vse vaje, bodisi proste in vaje na orodju, so se brezhibno izvajala. Kljub klavernemu vremenu je bila udeležba zelo obilna. Vsem bratskim odsekom, kateri so se našemu vabilu odzvali in prihiteli na prireditev, dasi jih je vreme plašilo, ter so se naše 15 letnice udeležili, kakor tudi č. gg. govornikom bodi izrečena na tem mestu najiskrenejša zahvala. Vsa prireditev se je z nastopom mraka v redu končala.

Končno bodi še omenjeno, da se naše vrste množe in pristopajo vedno novi člani. — Bog živi! X.

Orlovske uganke.

Sestavlja Peter Butkovič-Domen.

1. Podobnica.

2. Posetnica.

SALOME SALCINI

Katero slovensko revijo bere ta Italijanka?

Rešitev uganek naj se pošlje po dopisnici do 1. nov. 1924. Izžrebana rešilca dobita vsak po en izvod Spominov iz orlovske mladosti.

○○○○○○

Rešitev uganek v 9. št.

1. Dneva nam pripelji žar!
2. Čebelica.

Prav so rešili: J. Fras, J. Arh, I. Šarova, Ljubljana; R. Jurčec, K. Korban, F. Modrinjak, Maribor; R. Jakel, Središče; T. Korošak, Sv. Jurij ob Ščav; K. Modic, Rakek; L. Kotnik, Guštanj; O. Lodrant, Prevalje; J. Bahor, Vinica; J. Jeromen, Ježica.

Izžrebana sta bila: Jeromen Janko, Ježica; Jože Bahor, Vinica.

Erman & Arhar

Priporočava
se za vsako-
vrstna stavbna
in pohištvena dela

m i z a r
o v s t

Načrti, pro-
računi brez-
plačno! — Stal-
na zaloga pohištva

Št. Vid nad Ljubljano št. 4

Cene nizke!

Postrežba točna!

»Mladost«, glasilo Orlov. Podzveze v Ljubljani, izhaja 15. v mesecu. — List izdaja konzorcij »Mladosti« v Ljubljani. — Upravištvu je v Ljubljani, Ljudski dom (pisarna O. P.) — Tiska tiskarna Tiskovnega društva v Kranju. — Uredništvo: Ljubljana, Ljudski dom, Orlovska Podzveza. — Odgovorni urednik: Franc Zabret. — Naroča se pri upravištvu »Mladosti« (Ljubljana, Ljudski dom) — Za redne člane in starešine brezplačno; za vse druge po Din 30.— letno. Posamezna šteč. Din 2:50. — Za naročnike izven Jugoslavije po dogovoru.

Najboljše manufakturno blago kupite pri

Oblačilnici za Slovenijo, r. z. z o. z. v Ljubljani

Centralno skladišče v palači „Vzajemne posojilnice na Miklošičevi cesti nasproti knjigarne Bamberg. — Podružnici za prodajo na drobno se nahajate v Stritarjevi ulici št. 5 in na Dunajski cesti št. 29. — Telefon št. 550.

Kdor kupi slabo blago, plača dvakrat; kdor kupi dobro blago ima dvakratni dobiček! — Samo prvovrstni tekstilni izdelki! — Velika izbira!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je:

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani Dunajska cesta št. 17

SPREJEMA V ZAVAROVANJE:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med časom gradbe; b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako;
2. Zvonove proti razpoki in prelomu;
3. Sprejema v novostanovljenem življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.

Skupno premagamo skupne težave!

NOVA ZALOŽBA

r. z. z o. z.

ima v zalogi vsakovrstne pisarniške, šolske knjige, zvezke, risalne priprave v največji izbiri za tehnike in inženirje, vse najnovejše knjige svoje in drugih založb, tudi nemške in francoske. Sprejema naročnino na tu- in inozemske knjige in liste.

Edino združno podjetje te stroke v Sloveniji!

Društvena nabavna zadruga v Ljubljani (Ljudski dom)

Priporočila:

Sukno m po	Din 222 50
Garniture za surke po	55 —
Klot za podlogo m po	50 —
Trdo platno za podlogo m po	20 —
Ruš za srajce m po	19 50
Ruš za srajce m po	26 —
Rdeče volнено blago za srajce m po	115 —
Rdeče volнено blago za srajce zelo fino m po	123 —
Čepice, volnene po	35 —
Čepice, volnene finejše po	50 —
Usnjati pasovi po	32 50

Rdeči gumbi za ovratnike	3 —
Kokarde za čepice po	2 —
Peresa za čepice po	2 —
Šopki za naraščajske čepice po	2 —
Telovadne hlače št. 1 po	120 —
„ „ „ 2 „	128 —
„ „ „ 3 „	136 —
Telovadne majice št. 1 po	28 —
„ „ „ 2 „	32 —
„ „ „ 3 „	36 —
„ „ „ 4 „	40 —
Telovadni čevlji po	80 —
Pasovi k telovadnim hlačam po	13 —
Pasovi za naraščaj po	12 —
Valaške po	20 —

Knjige in tiskovine: Zlata knjiga (Din 10 —), Poslovnik (Din 8 —), Mladinske in telovadne igre I. in II. del (po Din 5 —), Spomini orlovske mladosti (Din 3 —), Blagajniški dnevnik za odseke (Din 6 —), Vložni zapisnik (4 in 6 Din), Zapisnik sej (Din 25 —), Blok za podporno članarino (Din 3 —), Poslovne pole za članarino, Staležna knjiga za redne člane, Staležna knjiga za podporne člane, Statistika za telovadbo (po Din 0 50).

Tiskovine za Čebelico: Kako se vodi Čebelica (Din 2 50), Blok za vloge (Din 7 —), Blok za dvige (Din 7 —), Blagajniški dnevnik za Čebelico (Din 6 50), Knjiga vlagateljev (Din 6 50)

Vse proti takojšnjemu ozir. predhodnemu plačilu!

Cene neobvezne!

Cene neobvezne